

НАЦІОНАЛЬНИЙ
АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МОДЕРН
НА ВУЛИЦЯХ
КИЄВА

КИЇВ 2016

Модерн на вулицях Києва: збірник есе / відп. ред. М.С. Авдєєва. – К. : НАУ, 2016. – 52 с.

Збірник складається із есе, написаних студентами-архітекторами 4 курсу Навчально-наукового інституту Аеропортів Національного авіаційного університету при вивченні дисципліни «Історія архітектури та містобудування»

Над створенням та оформленням працювали:

Викладачі:

к. арх., доцент М.С.Авдєєва

к. філос. наук, доцент І.О. Солярська-Комарчук

Студенти:

Гавриленко І.В.

Мирошнікова К.Б.

Личаний М.І.

На замовних засадах

НАЦІОНАЛЬНІ ТРАДИЦІЇ В АРХІТЕКТУРІ МОДЕРНУ КИЄВА

Авдєєва М. С.

Сьогодні існує негайна проблема популяризації національних традицій, яка викликана патріотизмом молодого покоління його бажанням зберегти архітектурну спадщину. Національні мотиви у будівлях модерну різних районів Києва вивчалися студентами-архітекторами ННІАП НАУ на зразках визначних об'єктів столиці початку ХХ століття. Пізнання історії архітектури існуючих об'єктів модерну України спрямовано на їх збереження, фахову реставрацію та популяризацію у туристичному бізнесі.

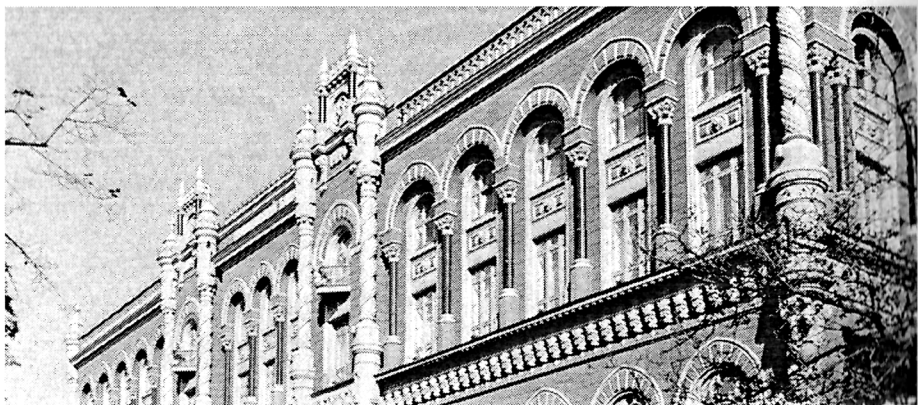
Багато пам'яток не дійшли до сучасних часів, велику кількість перебудовано або вони втратили первинний вигляд. Щоб краще зрозуміти сутність модерну в архітектурі Києва студенти ретельно вивчали, аналізували, систематизували особливості використання унікальних прикрас будівель, які мали символічне значення та мали на меті нести інформацію наступним поколінням.

У Києві налічується багато прикладів архітектури модерну, в яких вдало поєднано традиційні суто українські починання.

Художньо-образні рішення будівель та споруд були пов'язані з їх функціональним призначенням бажанням замовника та архітектор виявити національну приналежність засобами архітектоніки художньо-кольорової виразності пластики фасадів, використання монументально-декоративного синтезу мистецтв. Ідея синтетичного, цілісного твору мистецтва втілювалася в гармонію деталей декору, як екстер'єрів, так інтер'єрів будівель.

Характерні риси архітектурного стилю в Україні виявилися у вирішенні дахів, мансард і псевдо-мансард використанні баштоподібних виступів на фасадах з завершенням у вигляді грушоподібних бань або маківов застосуванні трапеційної форм фронтонів, що завжди підкреслювало приналежність будівлі до української архітектури. Башти, портали, ганки еркери, лоджії мали прямокутні закруглені або гранчасті форми, що надзвичайно підсилювало архітектурну виразність.

Віконні та дверні отвори набули значення найбільш характерних ознак

(шестикутні, у формі напів-кола, трицентрові арки). Колонні «аркади» замість арок використовували трапеції, колони були кручені. Стіна в модерні Києва пластично виражена і наближається до скульптури, яка, як правило, оздоблювалася пишним ліпним декором з гіпсу або цементу — у формі маскарон, геральдичних композицій, ваз, орнаментів з рослинних елементів. Київські зодчі, як і світові архітектори, використовували абстрактні та рослинні мотиви, але пріоритет віддавався орнаментам з рослин, що характерні для України. Декор у київському модерні передбачав зображення місцевих рослин, дерев і квітів, таких як волошки, маки, соняхи, троянди, ромашки, грона горобини. Широко застосовувався орнамент із зображенням каштанового листя. Треба відзначити те, що київські архітектори оспівували природу не тільки через численні зображення рослин, але й птахів і тварин. Зодчі надавали особливого значення символічним загадкам у вигляді чарівних жіночих, чоловічих міфічних скульптурних головок — маскарон. Жіночі маскарони використовувались

частіше для опорядження житлових будинків, а чоловічі — для громадських споруд. З'являються маскарони, які виявляють бажання власників, їх портрети, або відображають функціональне призначення будинку, наприклад, на театрі — театральні маски, на військових богів або воїнів, на житлових будинках — зображення людини чи тварини.

Характерним є те, що символічні назви будинків відображають їх народну романтичність: «Будинок невітшої вдови», «Будинок кажана», «Будинок з котами», «Будинок зі зміями та каштанами», «Будинок з химерами», «Шоколадний будинок» та інші. Всього у Києві можна нарахувати багато будівель в стилі модерн, який відіграв вагомий роль у становленні архітектурного обличчя столиці.

